

PRESSEMEDDELELSE

23. april 2008

Fremtidens museum kræver visioner, strategi og prioritering

Kulturminister Brian Mikkelsen har indkaldt museumsbranchen og andre interesserede til stor konference den 29. april 2008 under overskriften Fremtidens museum. Hos Organisationen Danske Museer (ODM), som repræsenterer 96 % af alle statslige/statsanerkendte museer i Danmark, glæder vi os til en konstruktiv diskussion om vores fremtid. Vi tror på, at ministeren og museerne har mange sammenfaldende interesser og visioner for museernes rolle fremover til gavn for det danske samfund som helhed. Desværre sker der også skade på vores fælles kulturarv i disse år. Vi vil meget gerne i dialog med ministeren om begge dele.

Fælles interesser

- **Kulturarven.** Begge parter ønsker at fastholde og formidle den danske kulturarv. Museerne har evnen til at fastholde for at skabe nyt. Museerne har kompetencerne til at vise de relevante nedslagspunkter, der er vigtige for udviklingen af vores samfund fremover.
- **Identitet.** Man taler ofte om identitet både som et historisk begreb og som et fremadrettet forskningsprojekt. Vi kunne ikke være mere enige. Museerne ønsker at være en aktiv del af den proces, der er med til at definere os som individer og som et samfund. Det er derfor, at også de traditionelle museumsaktiviteter som indsamling, registrering, bevaring og ikke mindst forskning er så vigtige at holde fast i og udvikle.
- **Professionalisering.** Museerne oplever stadig stigende krav til effektivisering i disse år – ikke mindst i forbindelse med strukturreformen og andre formelle og organisatoriske ændringer. En del af disse krav er ikke anderledes end for alle andre virksomheder og organisationer. Museerne har været de første til selv at sætte krav om øget professionalisering. Alene etableringen af ODM samt det allerede meget store udbud af kurser og efteruddannelser for museerne bør overbevise enhver om, at museerne griber i egen barm og ønsker at være aktive spillere.
- **Formidling.** Museerne tager aktivt del i oplevelsesøkonomien. Museerne ønsker – som ministeren – at 'sælge billetter'. Museerne vil være synlige, spændende, vedkommende og engagerende og gør allerede meget for at tiltrække nye målgrupper og samarbejde med turistbranchen og lokale/faglige grupper m.fl. Nu om dage kræver det god markedsføring, god formidling, god forskning og alternativ finansiering.
- **Samarbejde.** Museerne var de første til at indse, at det blev nødvendigt med strukturelle og organisatoriske ændringer i museumsverdenen, hvis man skulle have ressourcer og aktiviteter til at hænge sammen efter strukturreformen. Flere museer er derfor for længst begyndt at samarbejde på tværs af geografi og andre skel.



Association of Danish Museums
Vartov, Farvergade 27D
1463 København K, Denmark
T + 45 4914 3966
F + 45 4914 3967
info@dkmuseer.dk
www.dkmuseer.dk

Jens Henrik Sandberg
formand
M +45 2087 44 22
jhsandberg@mail.dk

Smider vi barnet ud med badevandet?

I ODM og på de enkelte museer har vi - som vist - mange fælles interesser med ministeren, og vi er indstillet på udvikling. Men måden, som ændringerne foregår på, kan få mere end uheldige konsekvenser for landets museer. Om skaderne er uoprettelige vil kun tiden vise:

- **Vilkårlige nedskæringer.** På trods af museernes egen vilje til at være kreative, ansvarlige, fleksible og visionære, er mange museers driftsbevillinger så pressede, at nogle af museernes basale funktioner er i fare. Der er tale om en vilkårlighed, hvor devisen synes at være 'Lad falde, hvad ikke kan stå' snarere end en faglig og individuel vurdering af kompetencer, erfaring og potentialer. Er det mon de 'rigtige', det går ud over? Går uerstattelig viden tabt i processen? Smider vi barnet ud med badevandet? Hvor bliver fagligheden og visionerne af i generelle og procentvise nedskæringer?
- **Tvungne alliancer.** Museerne har lang tradition for kollegiale samarbejder og danner gerne alliancer af hensyn til effektivitet, økonomi og administration, men det skal være museumsfagligt funderet, baseret på frivillighed og ikke på tvang.
- **Privatisering af kulturarven.** Museerne er rigtig gode til at tænke i alternativ finansiering, når de offentlige tilskud ikke slår til. Der er mange fonde og sponsorer, som sætter pris på værdien af at blive sat i sammenhæng med kulturarven. Men er det godt nok, når kulturpolitikken bliver udliciteret til fonde, som i kraft af deres støttepraksis bestemmer, hvad der skal prioriteres? Når selv statens hovedmuseer, som har forpligtelser, der rækker langt ud over det spektakulære, skal fremskaffe ekstern finansiering i det omfang, der er tale om i dag, hvordan sikrer vi så, at de har midler til at tage sig af det umistelige?
- **Kontrol er ikke effektivisering.** Museerne ønsker forbedringer på effektiviteten. Vel at mærke effektivitet, der frigiver ressourcer og kompetencer til at styrke de museumsfaglige aktiviteter og formidlingen. Arbejdsplaner og resultatkontrakter er udmærkede instrumenter til at skærpe fokus. Men når alle disse tiltag ikke er koordinerede og hver myndighed har sine egne krav til rapportering og kontrolforanstaltninger, så er det meget vanskeligt for museerne at passe den primære opgave: at drive museumsvirksomhed optimalt. Det er på høje tid at regeringen indfrier sit løfte om afbureaukratisering.
- **Museernes kernekompetence må prioriteres.** Museerne vil rigtig gerne have flere gæster, der får glæde af den unikke og autentiske oplevelse. De store, flotte udstillinger, der kan trække mange mennesker til, er gode og vigtige og kan ofte nå ud til nye målgrupper. Museernes grundkompetencer er forudsætningen for museernes eksistens og udvikling overhovedet. Uden kvalificerede mennesker og andre ressourcer til at forske, indsamle, bevare og registrere bliver formidlingen inkompetent, hul og uvedkommende og museerne blot tomme skaller. Det er den mangeårige, ophobede erfaring og de faglige kompetencer, der giver museet liv, fremdrift og indhold.

Museerne bidrager gerne

Danmark er stadig på et meget højt niveau, hvad angår museernes kvalitet. Museerne kan og vil spille en aktiv rolle i det danske samfund og alle dets facetter. Vi er kun glade for, at kulturarven er højt på dagsordenen, og når kulturarven bliver opfattet som et middel til økonomisk vækst. Museerne er klar til at spille en vigtig, fremadrettet rolle for identitetsskabelsen og refleksionen over, hvilket samfund vi ønsker os:

1) Kulturministeren bør tage initiativ til en analyse af, hvilken økonomisk værdi museerne skaber i samfundet.

Analysen skal beskrive den direkte offentlige udgift til museerne, museernes egenindtjening, og den afledte effekt for samfundet. Analysen skal synliggøre den værdi, som investering i museerne medfører. Det er velbeskrevet, at danske virksomheder og borgere opfatter kulturarven som en vigtig ressource til udvikling af lokalsamfundet, men hvad er den økonomiske effekt af investering i kulturarven og hvor kommer pengene fra? Det er vigtige spørgsmål at få belyst som forudsætning for en visionær og fremadrettet strategi for fremtidens museer.

2) Museernes virkelighed afviger fra museumslovens krav

Den nuværende museumslov forudsætter at de statslige og statsanerkendte museer arbejder med de 5 søjler: indsamling, registrering, bevaring, forskning og formidling. Der bør ske en modernisering af museumsloven, så det sikres, at ressourcerne til museernes vigtige basisarbejde er til stede. Når rammerne for museernes virksomhed ligger i lovgivningen, hovedstilskudsyderen er kommunen, og der er stigende krav til ekstern finansiering, så er det basale arbejde konstant under pres fra det udadvendte og spektakulære.

3) Fremtidens museum kræver tæt dialog med stat og kommunerne

Organisationen Danske Museer og de enkelte museer bidrager gerne til den vigtige dialog, som er forudsætningen for at skabe en visionær og fremadrettet museumspolitik. Men vi må insistere på, at det sker på et reflekteret grundlag baseret på strategi og prioriteringer. Kulturministeren skal tilvejebringe den fornødne dialog med KL og museerne med henblik på at skabe rammerne for fremtidens museum.

Vi håber, at konferencen Fremtidens museum bliver indledningen til denne vigtige dialog.

Vi glæder os til konferencen!

For yderligere information kontakt venligst:

Jens Henrik Sandberg, formand for Org. Danske Museer, direktør for Oluf Høst Museet, tlf. 2087 4422, jhsandberg@mail.dk

Hanne Esmann, sekretariatschef tlf. 4018 7377, he@dkmuseer.dk,
www.dkmuseer.dk